

ผลของโปรแกรมการสนับสนุนทางสังคมต่อความวิตกกังวลและความพึงพอใจ
ของผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันในหอผู้ป่วยวิกฤต

ณัฐชา พัฒนา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ณัฐชา พัฒนา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภา คุณทรงเกียรติ)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ ค้วงแพง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษาวดี อัครวิเศษ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภา คุณทรงเกียรติ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ ค้วงแพง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา จันทวงศ์)

คณะพยาบาลศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกรณ์ ทรัพย์กรานนท์)

วันที่ 29 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลภา คุณทรงเกียรติ ประธานกรรมการ ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภาภรณ์ ค้างคอง กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนช่วยตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้า หาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จึงขอกราบขอบพระคุณ อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังนี้คือ รองศาสตราจารย์ศิริวัลห์ วัฒนสินธุ์ คุณปนัดดา มณีทิพย์ และคุณทองเปลว กันอุไร ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยให้มีความ สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาลพระจอมเกล้า จ.เพชรบุรีให้การอนุญาตในการ เก็บข้อมูล คุณนิภา นกเอี้ยงทอง หัวหน้าหอผู้ป่วยวิกฤตอายุรกรรม ที่คอยให้ความช่วยเหลือในเรื่อง การปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับการเก็บข้อมูล คุณประภาภรณ์ สีเลี้ยง และคุณบุญญา เทียมทอง ผู้ช่วยวิจัย และพี่ ๆ น้อง ๆ พยาบาลประจำหอผู้ป่วยวิกฤตอายุรกรรมทุกท่าน ที่ทำให้การเก็บข้อมูล วิจัยสำเร็จลุล่วง นอกจากนี้ขอขอบพระคุณผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันและครอบครัว ทุกท่านที่ได้ช่วยให้ข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งทุกข้อมูลที่ได้รับนั้นเป็นประโยชน์และไม่อาจประเมินค่าได้

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา สามีและบุตรที่ให้การสนับสนุนและ คอยเป็นกำลังใจตลอดจนเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยเหลือและคอยให้กำลังใจตลอดมา

ณัฐชา พัฒนา

51920307: สาขาวิชา: การพยาบาลผู้ใหญ่; พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คำสำคัญ: โปรแกรมการสนับสนุนทางสังคม/ ความวิตกกังวล/ ความพึงพอใจ/ ผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน

ฉันทา พัฒนา: ผลของโปรแกรมการสนับสนุนทางสังคมต่อความวิตกกังวลและความพึงพอใจของผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันในหอผู้ป่วยวิกฤต (EFFECTS OF SOCIAL SUPPORT PROGRAM ON ANXIETY AND SATISFACTION OF NURSING CARE AMONG ACUTE MYOCARDIAL INFARCTION PATIENTS AT INTENSIVE CARE UNIT คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: วัลภา คุณทรงเกียรติ, พย.ด., สุภาภรณ์ ดั่งแพง, พย.ด. 119 หน้า ปี พ.ศ. 2555.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการสนับสนุนทางสังคมต่อความวิตกกังวลและความพึงพอใจของผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันในหอผู้ป่วยวิกฤต ณ โรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างทำการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 26 ราย แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองกลุ่มละ 13 รายโดยคัดเลือกกลุ่มควบคุมให้ครบก่อนจึงคัดเลือกเข้ากลุ่มทดลอง กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการสนับสนุนทางสังคม กลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดความวิตกกังวล และแบบประเมินความพึงพอใจต่อบริการพยาบาลที่ได้รับ ผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบประเมินความพึงพอใจด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค คือ .82 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทีอิสระและการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยคะแนนความวิตกกังวลของผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันกลุ่มทดลองก่อนการทดลองและหลังการทดลอง 12 ชั่วโมง 24 ชั่วโมง 36 ชั่วโมงและ 48 ชั่วโมง ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{1,6,1} = 49.96, p < .001$)
2. ค่าเฉลี่ยคะแนนความวิตกกังวลในผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเข้ารับการรักษาระดับ 12 ชั่วโมง 24 ชั่วโมง 36 ชั่วโมง และ 48 ชั่วโมง ลดลงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{1,1} = .274, p > .05$)
3. ผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจต่อบริการพยาบาลที่ได้รับสูงกว่าผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t_{12,71} = 5.29, p < .001$)

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ พยาบาลสามารถนำโปรแกรมการสนับสนุนทางสังคมไปประยุกต์ใช้ในการลดความวิตกกังวลให้กับผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน ซึ่งมีโอกาสทำให้ผู้ป่วยมีความพึงพอใจในบริการพยาบาลสูงขึ้นด้วย

51920307: MAJOR: ADULT NURSING; M.N.S. (ADULT NURSING)

KEYWORDS: SOCIAL SUPPORT PROGRAM/ ANXIETY/ SATISFACTION/ ACUTE MYOCARDIAL INFARCTION PATIENTS

NATCHA PATTANA: EFFECTS OF SOCIAL SUPPORT PROGRAM ON ANXIETY AND SATISFACTION ON NURSING CARE AMONG ACUTE MYOCARDIAL INFARCTION PATIENTS AT INTENSIVE CARE UNIT. ADVISORY COMMITTEE: WANLAPA KUNSONGKEIT, Ph.D., SUPAPORN DUANGPAENG, D.N.S. 119 P. 2012.

The purpose of this quasi-experimental research was to study the effects of social support program on anxiety and satisfaction of nursing care among acute myocardial infarction patients at intensive care unit. Twenty six patients admitted at the intensive care unit of Prajomklao Hospital, Phetchaburi Province were purposively selected. Thirteen of those samples were primarily selected in the control group, and then the rest were experimental group. The experimental group received the social support program developed by the researcher while the control group received a routine nursing care. Research instruments included the Visual Analogue Anxiety Scale and the Satisfaction Questionnaire. The coefficients of reliability obtained by means of Cronbach's alpha coefficients for the Satisfaction Questionnaire were .82. Data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, independent t-test, and repeated measure analysis of variance.

The results revealed that:

1. The mean score of anxiety in the experimental group at 12, 24, 36 and 48 hrs after the intervention was significantly lower than before the intervention at .05 level ($F_{1,6,1}=49.96, p<.001$)
2. The mean score of anxiety in the experimental group at 12, 24, 36 and 48 hrs before the intervention was not significantly different from the control group at .05 level ($F_{1,6,1}=49.96, p<.001$)
3. After the intervention, the mean score of satisfaction in the experimental group was significantly different from the control group at .05 level ($t_{12,71} = 5.29, p<.001$)

The finding of this study nurses can be applied to reduce anxiety of acute myocardial infarction patients and enhance satisfaction in nursing care.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
ตัวแปรที่ศึกษา.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
โรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน.....	10
ความวิตกกังวลในผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน.....	16
การสนับสนุนทางสังคมต่อการลดความวิตกกังวลของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน.....	29
ความพึงพอใจต่อบริการพยาบาล.....	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
สถานที่ศึกษา.....	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	48
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4 ผลการวิจัย.....	54
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	66
สรุปผลการวิจัย.....	66
อภิปรายผลการวิจัย.....	68
ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้.....	73
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	74
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	74
บรรณานุกรม.....	75
ภาคผนวก.....	86
ภาคผนวก ก.....	87
ภาคผนวก ข.....	89
ภาคผนวก ค.....	110
ภาคผนวก ง.....	114
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	119

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างคือ เพศ ศาสนา สถานภาพสมรส อาชีพ และระดับการศึกษา	55
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ และรายได้ของครอบครัว.....	56
3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งของกล้ามเนื้อหัวใจตาย การรักษาที่ได้รับ โรคร่วม และวิธีการผ่อนคลายที่ปฏิบัติประจำ	57
4 ค่าเฉลี่ยคะแนนความวิตกกังวลและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง.....	58
5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาเหตุของความวิตกกังวลที่สุด ก่อนทดลอง หลังทดลอง 12 ชั่วโมง 24 ชั่วโมง 36 ชั่วโมง และ 48 ชั่วโมง	59
6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความวิตกกังวลในการทดลองเมื่อผ่าน 12 ชั่วโมง 24 ชั่วโมง 36 ชั่วโมง และ 48 ชั่วโมง.....	61
7 เปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความวิตกกังวล ผลการทดลองรายคู่ของกลุ่มทดลอง	62
8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความวิตกกังวลระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	63
9 เปรียบเทียบผลของค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจต่อบริการพยาบาลที่ได้รับของกลุ่มตัวอย่าง	65
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจต่อบริการพยาบาลที่ได้รับระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง.....	115
11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจรายข้อต่อบริการพยาบาลที่ได้รับระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง.....	116
12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มทดลองจำแนกตามการเลือกวิธีผ่อนคลายและความถี่ที่ปฏิบัติ.....	118

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	9
2 แสดงมาตรวัดความวิตกกังวล.....	44
3 สรุปขั้นตอนในการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
4 กราฟ แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความวิตกกังวลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	64